

Nätverken Hälsa och Demokrati – Uppdrag Hälsa

Handlingsprogram 2016 – 2019

Två nätverk – en kärna

Nätverken arbetar med styrnings-, lednings- och uppföljningsfrågor inom hälso- och sjukvården ur ett befolknings- och behovsperspektiv.

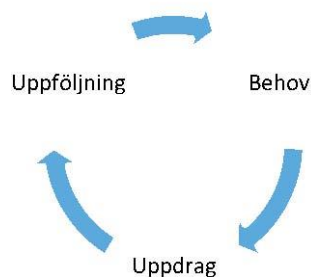
Nätverken utgår ifrån en demokratiskt styrd hälso- och sjukvård med fokus på befolkningens behov för att bidra till en bättre och mer jämlik hälsa.

Nätverken Hälsa och Demokrati, för förtroendevalda samt Uppdrag Hälsa, för tjänstemän, utvecklar och driver var och en sina specifika frågor men samverkar med varandra så att roller och ansvar tydliggörs. Nätverkens arbete riktar sig främst till fullmäktige, styrelse/nämnd/motsvarande samt tjänstemannaledning.

Vision

Öka kunskapen hos förtroendevalda och tjänstemän om ledning och styrning ur ett behovs- och befolkningsperspektiv för en bättre och mer jämlik hälsa.

Nätverken utgår från tre strategiska områden i sitt arbete för att nå visionen. Dessa är:

Kunskap om befolkningens behov

De förtroendevaldas legitimitet mäts till stor del i hur verksamheterna uppfyller befolkningens behov. Det ställer krav på att tjänstemannaledningen har respekt för det demokratiska systemet.

Nätverket Hälsa och Demokrati

Nätverket Hälsa och Demokrati bidrar till att utveckla och sprida kunskap om ledning och styrning med utgångspunkt i behovs- och befolkningsperspektivet.

Genom att lyfta fram behovsanalyser och hälsoeffekter av genomförda insatser påverkar nätverket hälso- och sjukvården och andra samhällsaktörer att i ökad utsträckning beakta befolkningens behov.

Nätverket Uppdrag Hälsa

Nätverket Uppdrag Hälsa bidrar till att utveckla arbetssätt och sprida kunskap om ledning och styrning i tjänstemannarollen.

Genom att ta fram relevanta kunskapsunderlag kring befolkningen och dess hälsa samt utveckla arbetssätt och kunskap för att stödja behovsstyrning samverkan och de förtroendevaldas dialoger med befolkningen.

Uppdrag

En demokratiskt styrd hälso- och sjukvård, med utgångspunkt från befolkningens behov ställer krav på att de politiska målen och uppdragen är tydligt kopplade till behoven. Behovskartläggningar och dialoger med befolkningen är underlag till behovsanalyser för att identifiera hälsogap. Politiska avvägningar och prioriteringar är nödvändiga inför formuleringen av mål och uppdrag.

Tjänstemannaorganisationens arbete med att formulera uppdrag utifrån de politiska målen innebär att ställa krav på en väl fungerande helhet av olika aktörers enskilda insatser för befolkningens bästa.

Nätverket Hälsa och Demokrati

Nätverket Hälsa och Demokrati utvecklar kunskap för att systematiskt inhämta vad som är möjligt att uppnå i verksamheten. Nätverket verkar också för att stödja de förtroendevalda i deras roll som uppdragsgivare.

Nätverket Uppdrag Hälsa

Nätverket Uppdrag Hälsa utvecklar former och metoder för att bygga effektiva och hållbara system för uppdragsstyrningen. Detta sker genom att formulera konkreta, uppföljningsbara mål utifrån de förtroendevaldas långsiktiga målsättning samt genom att utveckla dialogformer med utförarna.

Uppföljning

En styrning ur ett befolknings- och behovsperspektiv måste ta hänsyn till flera perspektiv där kraven på jämlik hälsa samt vård på lika villkor ska kunna följas upp.

Förutom befolkningens hälsoläge är den självupplevda hälsan, befolkningens förväntningar och hälsoeffekter av gjorda insatser viktiga områden att ha kunskap om. God vård är ett övergripande mål och bör även kunna följas upp ur ett befolkningsperspektiv.

Tillgänglig data behöver användas systematiskt. Utmaningen är att sammanställa data om befolkningen med andra fakta för att få en helhetsbild. Analysen kan användas för jämförelse inom/mellan huvudmän och över tid.

Nätverken Hälsa och Demokrati

Nätverket Hälsa och Demokrati utvecklar det politiska kravställandet om vilken fakta som de förtroendevalda på olika ansvarsnivåer behöver för att kunna följa upp och analysera målen och uppdragen ur ett befolknings- och behovsperspektiv.

Nätverket Uppdrag Hälsa

Nätverket Uppdrag Hälsa utvecklar former och metoder för systematisk uppföljning och analys av data som underlag för att bedöma i vilken utsträckning befolknings behov har tillgodosetts.

Genom att identifiera relevanta data samt utveckla metoder för att pedagogiskt presentera analyser så skapas förutsättningar för de förtroendevalda att formulera tydliga mål och uppdrag.

Vårt arbetssätt

Inom ramen för vår vision och våra strategiska områden är Nätverken en arena där medlemmarna, sprider erfarenheter och utvecklar kontakter. Detta sker genom nätverksträffar, temaseminarier, utbildningar och utvecklingsarbeten.

Nätverken ska vara ett stöd och en inspirationskälla för förtroendevalda och tjänstemän inom landsting och regioner samt underlätta spridning av kunskaperna i den egna organisationen.

Vi samarbetar gärna med andra organisationer, myndigheter och nätverk för att lära av varandra.

Utvecklingsarbete, spridande av kunskap och nätverkande omfattar hantverks- och metodmässig kunskap. samt att belysa och diskutera de strategiska områdena utifrån olika perspektiv, ämnesområden och faktorer. Exempel kan vara ledning och styrning, ledarskap, samverkan, dialog, forskning och utveckling samt framtidsspaning.

Samverkanspartners

Nätverken arbetar organisationsövergripande. Erfarenheter visar att det finns stora vinster om befolknings- och behovsperspektivet är en gemensam bas för samverkan mellan landsting/region, kommun och andra aktörer.

Inom ramen för Nätverkens vision och strategiska områden finns flera viktiga samarbetspartners: Sveriges Kommuner och Landsting (SKL), Socialstyrelsen, Statens beredning för medicinsk utvärdering (SBU), Folkhälsomyndigheten, Myndigheten för vårdanalys (MYVA), Prioriteringscentrum, Nätverket Hälsöfrämjande hälso- och sjukvård, Landstingens upphandlingsnätverk (LfU) samt liknande nätverk/organisationer.